

lovy nehodným a by dary nebo prospěchy přijímány byly od třetí osoby za činnost s úřadem spojenou, nebyly dostatečně objasněny a proto odvolacím soudem nařízené doplnění jeví se nutným, mimo to i proto, by vyšetřeno a zjištěno bylo, zdali žalovaný, věda o zmíněných jím žalobci nyní vytýkaných skutcích, jemu je mlčky neprominul, neuplatňuje jich a podržuje ho přes to ve svých službách, patrně proto, že důvěry nepozbyl a přesvědčen byl, že dárek s činností žalobcovou v úřadě nijak nesouvisí. Pokud se ostatních, žalovaným uplatňovaných propouštěcích důvodů týče, správně je ani odvolací soud za podstatné neshledal.

Čís. 466.

Bylo-li k žalobě manželky o rozvod manželství z manželovy viny a o výživné uznáno na rozvod manželství z obapolné viny manželů, jest na procesním soudu, by sám od sebe si položil a rozřešil otázku, zda manželce nepřisluší výživné dle dvorského dekretu ze dne 4. května 1841, čís. 531 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 30. března 1920, R I 160/20.)

Manželka domáhala se rozvodu pro opětovné citelné urážky manželovy a žádala zároveň výživné 500 K měsíčně. Procesní soud první stolice, zjistiť, že důvod rozvodu, uplatňovaný manželkou, jest pravdivým, že však též manželka manželovi ubližovala a soulož mu odřepírala, uznal na rozvod manželství z obapolné viny a zamítl nárok manželčin na výživné, ježto dle § 1264 obč. zák. přísluší přiměřené výživné pouze bezvinnému manželovi a že tu není důvodů slušnosti, jež má na mysli dvorský dekret ze dne 4. května 1841, čís. 531 sb. z. a n., aniž by v tomto směru názor svůj nějak byl odůvodnil. Odvolací soud zrušil k odvolání žalobkyně rozsudek soudu první stolice ve výroku o výživném a vrátil věc soudu první stolice, by vyčkaje pravomoc, znovu v tomto směru věc projednal a rozhodl. Důvody: Ačkoliv se žalobkyně domáhala v žalobě výživného pouze na základě závazku manželova dle § 91 obč. zák., na základě něhož jí však nemohlo vzhledem k výsledku sporu a ustanovení § 1264 obč. zák. býti přirčeno, přece správně zabýval se procesní soud první stolice také ustanovením dvorského dekretu ze dne 4. května 1841, čís. 531 sb. z. s., ježto základem, z něhož bylo výživné požadováno, jest manželství, jež mělo býti rozvedeno a také skutečně rozvedeno bylo, přičemž není nutno, by byl správně uveden zákonný předpis, z něhož nárok na výživné vyvěrá, jen když lze jej vyvoditi na základě uvedených okolností i z jiného zákonného předpisu. Nelze však souhlasiti s názorem soudu první stolice, jenž odmítá nárok žalobkyně na výživné prostě z toho důvodu, že tu není důvodů slušnosti. V řízení před soudem první stolice nebylo o nároku žalobkyně s tohoto hlediska vůbec jednáno. Zda jsou tu důvody slušnosti, jež by mluvily pro přiznání výživného manželce, třeba zevrubně vyšetřiti. Přichází tu v úvahu zejména, v jakém poměru jest zavinění manželčino k zavinění manželovu, zda jest hodna dobrodiní zmíněného dvorského dekretu a zda výživného potřebuje. Jest povinností soudu (§ 182 c. ř. s.), by poměry ty objasnil. Přišlo by zde i v úvahu, zda manželka má jmění, zda a pokud jest schopna výdělku. V těchto směrech jest

však řízení v první stolici neúplným, pročež bylo rozsudek dle § 496 c. ř. s. zrušiti.

Nejvyšší soud, vyhověv manželově stížnosti, zrušil usnesení soudu odvolacího a nařídil mu, by, nehledě k použitému důvodu zrušení, odvolání po zákonu vyřídil.

Důvody:

Manželství bylo rozvedeno z viny obou stran. Nemá tedy manželka nároku na přiměřené výživné podle § 1264 obč. zák. Než dvorní dekret ze dne 4. května 1841, čís. 531 sb. z. a n. propůjčuje soudu právo, uložiti výjimečně manželé poskytování slušného výživného manželce i při rozvodu z viny obou stran, mluví-li pro to všechny poměry a důvody slušnosti. Jest tedy při rozvodu z viny obou stran řešiti také otázku, přísluší-li manželce výživné čili nic. Že se žalující nedovolávala výslovně citovaného dvorního dekretu, je lhostejno, ježto zákonných předpisů dlužno užití z úřední povinnosti. Jest nepochybně, že, pokud se týče stupně a způsobu viny obou manželů, jest v první řadě přihlížeti k výsledkům sporu o rozvod a že jest dle toho posouditi, zda jest manželka hodnou toho, by jí bylo poskytováno výživné. Vina obou stran byla v tomto případě vyvozena ze skutkových zjištění a tím dán i skutkový podklad pro úsudek, zda jest větší vina manželova či manželčina. V tomto směru jest tedy jakékoli doplňování řízení vyloučeno. Než i pokud se týče výdělkových a majetkových poměrů bylo by každé další šetření zbytečno, jak to připouští samo odvolání žalující. Bylo zjištěno, že žalovaný poznal žalobkyni jako hospodyně a vstoupil s ní pak v manželský sňatek. Žalující bylo již zatímně až do rozhodnutí sporu přiznáno měsíční výživné 500 K, a bylo jí uděleno právo chudých k vedení tohoto sporu. Že by nebyla výdělků schopna, sama netvrdila, naopak poukazuje k tomu, že není při nynějším přebytku pracovních sil jí možno nalézti nějaké místo, takže při největší chuti k práci není s to, vydělati si svou výživu. Není tedy řízení ani v tomto směru neúplné.

Čís. 467.

Žalobu o splnění smlouvy tržové o knihovním tělese nelze knihovně poznamenati.

(Rozh. ze dne 30. března 1920, R I 188/20.)

Procesní soud první stolice povolil knihovní poznámku žaloby, již se žalobce domáhal splnění tržové smlouvy o nemovitostech, žalovanému knihovně připsaných. Rekursní soud žalobcův návrh zamítl. Důvody: Poznámku spornosti ve smyslu § 61 knih. zák. lze povolit pouze tomu, kdo jest knihovním vkladem poškozen na svém knihovním právu, nikoliv však tomu, jehož žalobní nárok není zapsán v knize pozemkové. Nárok, jež žalobce uplatňuje, jest nárokem ryze obligacním, a žalobce ani netvrdí v žalobě, že jest poškozen tím, že žalovaný jest knihovně zapsán jako vlastník nemovitostí. Není zde tudíž podmínek § 61 knih. zák.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.